

Holding bi omogočil vrnitev državnih glasov

Glasovalne pravice Država bi lastništvo razdelila med sklade – ATVP bi preverila, ali gre za kršitve

LJUBLJANA – Eno od vprašanj upravljanja državnih podjetij je povrnitev glasovalnih pravic v družbah, kjer so jih državni lastniki izgubili zaradi kršenja prevzemne zakonodaje. Poleg objave prevzemne ponudbe in zmanjšanja državnega deleža se omenja tudi rešitev znotraj holdinga.

MAJA GRGIČ

Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP) je odvzela državnim lastnikom glasovalne pravice v devetih družbah. V eni od teh je država glasove pridobila nazaj na sodišču, v treh zaradi zvišanja prevzemnega praga na 33 odstotkov, v petih pa jih še vedno nima. Gre za Telekom Slovenije, Zavarovalnico Triglav, Aerodrom, Abanko in Novo KBM. Možen izhod iz nastalega položaja je objava prevzemne ponudbe, za kar državni lastniki nimajo denarja, ali zmanjšanje deleža pod 33 odstotkov. Prodajo je vlada za zdaj napovedala le za NKBM in Telekom.

Ministrstvo za gospodarstvo je glasove državnim lastnikom za nazaj poskušalo vrniti z novelo zakona o prevzemih, a so predlaganim rešitvam ostro nasprotovali ATVP in delničarji. »Razmišljanja

o potrebnosti sprememb zakonodaje pri prevzemih so prisotna že dalj časa, še posebno ob sedanjih razmerah prezaolženega gospodarstva. Opcije so različne, končne odločitve pa bodo odvisne od odločevalcev, ki v tem procesu sodelujejo. Zato vam o konkretnih rešitvah še ne moremo dati odgovora,« so nam odgovorili na ministrstvu.

Porazdelitev po skladih

Kot druga prehodna možna rešitev se omenja iskanje izhoda v okviru državnega holdinga. Naš sogovornik, ki noče biti imenovan, pravi, da bi lahko država znotraj holdinga oblikovala investicijske sklade in lastništvo v teh petih družbah porazdelila med njimi in jih upravljala skladno z zakonom o investicijskih skladih (Zisdu). Zakon o prevzemih namreč določa, da se deleži v tem primeru ne seštevajo in torej državni lastniki ne bi presegali prevzemnega praga.

Pravnik dr. **Miha Juhart** pravi, da je to lahko sprejemljiva rešitev, če bi bili ti skladi ustanovljeni in tudi delovali, kot določa Zisdu. V nasprotnem primeru pa to ni rešitev: »Če se ne bi vedli kot skladi in bi usklajeno glasovali, potem bi bili izpolnjeni pogoji za izdajo nove odločbe.« Strinja se, da to ne sme biti le druga forma za enako delovanje. Predsednik uprave KD

Skladov **Matej Tomažin** pa je do te rešitve zadržan: »Ne verjamem, da bi s tem naši ustrezno rešitev.« Na ministrstvu za finance odgovarjajo, da se zavedajo problematike odvzema glasovalnih pravic države, če bodo pripravili možno rešitev v okviru zakona o holdingu, pa bodo javnost o tem ustrezno obvestili.

ATVP bi ob kršitvah ukrepala

In kako bi se na takšno rešitev odzvala ATVP? »Agencija bi v primeru, ki ga navajate, preverila, ali so osebe, ki zaradi odločbe ATVP nimajo glasovalnih pravic, postopale skladno z veljavno prevzemno zakonodajo in zakonodajo s področja investicijskih skladov. Če bi ugotovila kršitve, bi ukrepala skladno s svojimi pristojnostmi,« so pojasnili.

Juhart vidi izhod v ponovnem premisleku o razmeroma trdih neizpodbitnih domnevah glede povezanih oseb. Država ima namreč različen vpliv na državne lastnike delnic. »Te domneve smo zaostriili zaradi delničarskih parkirišč, vendar se s temi domnevami ni ujelo nobeno parkirišče. V to mrežo so se ujele napačne ribe,« ugotavlja Juhart. Poudarja pa, da mora osnovna opredelitev o usklajenem delovanju ostati, kot je, saj je to osnova zaščite manjšinskih delničarjev.

DELOVA JAVNA RAZPRAVA

Sistem upravljanja podjetij v državni lasti, ki se je zadnja leta že večkrat spremenil, je znova na razpotju. Agencije za upravljanje kapitalskih naložb ni več, Slovenski državni holding pa še ni zaživel, saj vlada pripravila nove rešitve. Da bi bile te čim boljše in dolgoročne, smo v časniku *Delo* v sodelovanju z Združenjem nadzornikov Slovenije odprli javno razpravo o upravljanju podjetij v državni lasti, h kateri vabimo vso zainteresirano javnost. Spremljate jo lahko na zgod.be/upravljanje, svoje poglede na to pa prispevate na upravljanje@delo.si.